

LBRIS

We know
books

JULES VERNE

FRĂȚII KIP

Ilustrații de G. Roux

Traducere și note de Traian Ființescu

LITERA

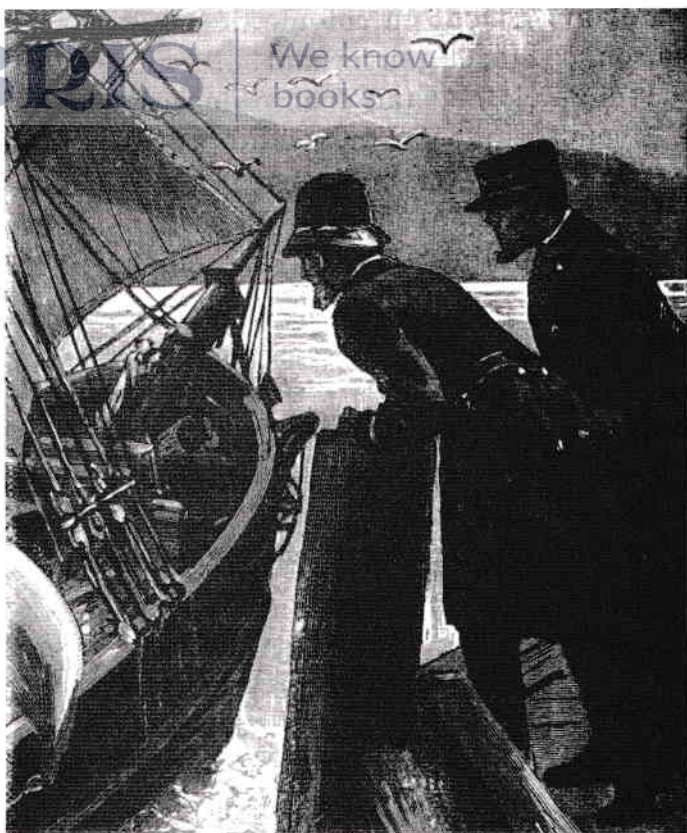
București

PARTEA ÎNTÂI

I. <i>Taverna Three Magpies</i>	5
II. <i>Bricul James Cook</i>	20
III. <i>Vin Mod în acțiune</i>	29
IV. <i>La Wellington</i>	43
V. <i>Câteva zile de navigație</i>	56
VI. <i>La orizont, insula Norfolk</i>	68
VII. <i>Cei doi frați</i>	80
VIII. <i>Marea de coral</i>	94
IX. <i>Traversând arhipelagul Louisiade</i>	106
X. <i>Navigând spre nord</i>	121
XI. <i>Port Praslin</i>	132
XII. <i>Trei săptămâni în arhipelag</i>	145
XIII. <i>Asasinatul</i>	158
XIV. <i>Incidente</i>	168

PARTEA A DOUA

I. <i>Hobart Town</i>	181
II. <i>Planuri de viitor</i>	191
III. <i>Ultima mișcare</i>	202
IV. <i>În fața Consiliului maritim</i>	213
V. <i>Urmările afacerii</i>	226
VI. <i>Verdictul</i>	237
VII. <i>În așteptarea execuției</i>	249
VIII. <i>Port Arthur</i>	260
IX. <i>Împreună</i>	273
X. <i>Fenianii</i>	285
XI. <i>Biletul</i>	297
XII. <i>Limba de pământ Saint James</i>	307
XIII. <i>Evadarea</i>	317
XIV. <i>Consecințele afacerii</i>	325
XV. <i>Dovada mult așteptată</i>	335
XVI. <i>Concluzia</i>	345

PARTEA ÎNTÂI

I

*TAVERNA THREE MAGPIES*¹

Pe vremea aceea – 1885 –, la patruzeci și șapte de ani după ce fusese ocupată de Marea Britanie, care făcuse din ea un teritoriu dependent de New South Wales, la treizeci și cinci de ani după transformarea sa în colonie desprinsă de Coroană, administrându-se singură, Noua Zeelandă mai era încă mistuită de febra endemică a aurului. Tulburările generate de această febră nu au fost la fel de distrugătoare ca în unele provincii ale continentului australian. Totuși, au dat naștere la o serie de frământări cât se poate de

¹ *Trei Coțofene* (n.red.)

regretabile, care au avut un efect negativ asupra stării de spirit a populației celor două insule.

Australienii și chinezii nu au fost singurii care s-au năpustit ca un stol de păsări de pradă asupra acestor pământuri bogate. Americanii și europenii se îmbulziseră și ei. Și nu era deloc de mirare că echipajele navelor comerciale cu destinația Auckland, Wellington, Cristchurch, Napier, Invercargill, Dunedin nu se arătau destul de tari ca să poată rezista acestei ispite de îndată ce ajungeau în port... În zadar încercau căpitanii să-i rețină pe marinari, în zadar încercau autoritățile maritime să-i ajute pe căpitani!... Marinarii dezertau cu duiumul, iar radele erau înțesate de vapoare care, din lipsă de oameni, nu puteau pleca.

Printre ele, la Dunedin, în aceeași situație supărătoare se afla bricul englez *James Cook*.

Din cei opt marinari aparținând personalului vasului, doar patru nu îl abandonaseră, ceilalți patru spălaseră putina, ferm hotărâți să nu se lase cu niciun chip aduși înapoi.

La douăsprezece ore după dispariția lor, se aflau cu siguranță departe de Dunedin, îndreptându-se spre zăcămintele provinciei. Aflat în escală de cincisprezece zile, cu mărfurile îmbarcate, cu vaporul gata să pornească spre larg, căpitanul nu reușise să-i înlocuiască pe fugari. Nici tentația unui câștig gras, nici perspectiva unei călătorii de doar câteva luni nu-i aduseseră recruții doriți cu atâta ardoare. Mai mult, pe lângă faptul că nu izbutise să momească pe nimeni, căpitanul se temea că și cei patru rămași la bord s-ar putea ca, într-o bună zi, să-și ia tălpășița, îngroșând numărul dezertorilor. Așa că, în vreme ce el căuta pe de-o parte, șeful său de echipaj, Flig Balt, căuta pe de alta, prin crâșme, prin bordeluri sau prin casele cu camere de închiriat.

Dunedin este situat pe coasta de sud-est a acestei insule pe care strâmtoarea Cook o desparte de Insula de Nord – în limba indigenilor Te Waipounamu – și de Te Ika-a-Māui, din care este alcătuită Noua Zeelandă. În 1839, în locul ocupat de oraș, Dumont d'Urville nu a găsit decât câteva corturi maori acolo unde vedem astăzi palate, hoteluri, scuaruri pline de verdeață, străzi pe care circulă tramvaie, gări, antrepozite, piețe, bănci, biserici, colegii, spitale, cartiere pline de viață, periferii care se

măresc neîncetat. Este un centru industrial și comercial bogat și luxos de unde pornesc în toate direcțiile numeroase „railways”¹. Așezarea numără aproape cinci mii de locuitori, populație mai puțin numeroasă decât cea din Auckland, capitala Insulei de Nord, dar mai numeroasă decât cea din Wellington, sediul guvernului coloniei neozeelandeze.

La poalele orașului, dispus în amfiteatru pe o colină, se întinde portul în care au acces nave de toate tonajele, de când, pornind din fortul Chalmers, a fost amenajat un canal.

Între tavernele care abundă în acest cartier, una dintre cele mai gălăgioase și mai pline de mușterii era cea a lui Adam Fry, cârciumarul de la *Three Magpies*. Grăsanul acesta roșu la față, îmbrăcat în culori țipătoare, nu făcea mai mult decât licorile chioare din spatele tejghelei sale și nu era mai breaz decât clienții lui, niște șnapani și niște bețivi cu toții.

În seara aceea, doi consumatori stăteau așezați la o masă mai ferită, într-un colț, în fața unei ocale de gin. Paharele erau mereu pline, iar sticla, pe jumătate goală. Era limpede că cei doi îi pusese rădăcină și nu aveau să se lase până când nu vor da pe gât și ultima picătură. Erau de pe bricul *James Cook*, anume șeful de echipaj Flig Balt și un marinar pe nume Vin Mod.

– Mereu ți-e așa de sete, Mod?... îl întrebă Flig Balt pe invitatul său, umplându-i paharul fără picior.

– Mereu, între mese, domnule Balt, răspunse acesta. Gin după whisky, whisky după gin! Asta nu te împiedică să stai la taclale, să tragi cu urechea la ce se vorbește în jurul tău, și să observi ce se întâmplă! Ochii se limpezesc, auzul se ascute, iar limba ți se dezleagă!

Putem fi convinși că, în ce-l privește pe Vin Mod, aceste organe funcționau cu o ușurință admirabilă în mijlocul gălăgiei din tavernă.

Era un individ mai degrabă scund decât înalt, ajuns la treizeci și cinci de ani, mlădios, numai mușchi, semănând cu un dihor, cu nas subțire, ochi vioi în care părea să ardă o flacără alimentată cu alcool, bot ascuțit, ai fi putut spune, dinți de rozătoare, o față vicleană, inteligentă. Părea omul potrivit să te ajute să dai o lovitură, ca și tovarășul lui, care știa foarte bine asta. Se prețuiau reciproc și se bizuiau unul pe celălalt.

¹ Căi ferate.

– Ar trebui totuși să isprăvim odată, izbucni Flig Balt cu voce aspră, izbind cu pumnul în masă.

– N-avem decât să alegem din grămadă! i-o întoarse Vin Mod.

Și arătă spre grupurile ce beau, cântau, înjurau prin aburii de alcool și fumul de țigară ce încetoșau atmosfera din acea încăpere. Amețeai doar respirând aerul de acolo.

Flig Balt, în vârstă de treizeci și opt sau treizeci și nouă de ani, era de talie mijlocie, cu umerii largi, capul puternic, membrele viguroase. Era de ajuns să-l vezi o dată și n-aveai să-i mai uiți mutra toată viața: un neg cât o nucă pe obrazul stâng, pe sub sprâncenele groase și cărlionțate, ochii plini de răutate aruncau niște priviri care te băgau în sperietți, iar bărbia era împodobită cu un barbișon roșcat, tuns după moda americană. Pe scurt, avea chipul unui om dușmănos, pizmaș, răzbunător. Se afla la prima lui călătorie pe *James Cook*, pe care fusese imbarcat ca șef de echipaj cu câteva luni mai înainte. Originar din Queenstown, un port din Marea Britanie, era irlandez prin naștere (cel puțin așa spuneau hărțile). Dar, cutreierând mările de peste douăzeci de ani, nimeni nu-i mai știa părinții, familia. În ceea ce privește serviciul, Flig Balt era un șef de echipaj sever, conștiințios și exact. Mai mult, îndeplinea și funcțiile unui secund. Prin urmare, căpitanul Gibson considera că se poate baza pe el în ce privește detaliile, rezervându-și exclusiv comanda bricului.

În realitate, Flig Balt nu era decât un ticălos în căutarea unei lovituri, împins de la spate de acest Vin Mod, care exercita o influență detestabilă asupra lui, dominându-l de la nivelul unei superiorități incontestabile. Și poate că apăruse, în sfârșit, ocazia de a-și pune în aplicare planurile criminale...

– Ți repet, spuse marinarul, că în crășma asta ai de unde alege. Vom găsi aici oamenii de care avem nevoie, dispuși să facă negoț pe cont propriu.

– Ar trebui, observă Flig Balt, să știm de unde vin.

– Ar fi inutil, de vreme ce vor merge unde vrem noi, meștere Balt! Din moment ce-i vom recruta dintre mușterii lui Adam Fry, putem avea deplină încredere în ei.

Și, într-adevăr, faima bombei în discuție era în afară de orice îndoială. Poliția putea să-și arunce năvodul în acest local deocheat fără riscul de a

pescui vreun cetățean cinstit, care să nu fi avut de-a face cu ea. Deși căpitantul Gibson ardea de nerăbdare să-și completeze echipajul, în niciun caz nu s-ar fi adresat clienților din *Three Magpies*. Așa că Flig Balt se ferise ca dracul de tămâie să-i spună că avea de gând să facă angajări în taverna cu pricina.

Unica sală a bodegii, mobilată cu mese, bănci, scaune, o tejghea în spațele căreia stătea barmanul, rafturi pline cu sticle, era luminată prin două ferestre prevăzute cu bare de fier și care dădeau într-o stradă îngustă, cu ieșire spre chei. Se intra pe o ușă dotată cu o închizătoare mare și cu un zăvor la fel de mare, deasupra căruia atârna un ornament, reprezentând trei coșofene pictate în culori țipătoare, care se sfâșiau reciproc cu lovituri de cioc – ornament demn de acel local. În luna octombrie, noaptea durează opt ore și jumătate, chiar și la începutul sezonului calduros, la 45° latitudine sudică. Mai multe lămpi din metal, funcționând cu petrol și care degajau un miros oribil, ardeau suspendate deasupra tejghelei și a meselor. Cele care pâlpâiau erau lăsate să pâlpâie, iar cele al căror fitil, aproape consumat în întregime, sfârâia erau lăsate să sfârâie. Această lumină difuză era de ajuns. Dacă veneai doar să bei, nu era nevoie să vezi clar. Paharele își făceau ușor drum spre gură.

Vreo douăzeci de mateloți stăteau pe bănci și pe scaunele fără spetează – oameni din toată lumea, americani, englezi, irlandezi, olandezi, dezertori în cea mai mare parte, unii, gata să pornească spre minele de aur, alții, de-abia întorși de acolo, cheltuindu-și fără să le pese ultimele lor pepite. Vorbeau tare, răcneau cât îi ținea gura, în așa fel încât nici măcar împușcăturile de revolver nu s-ar fi putut auzi în mijlocul acestei gălăgii asurzitoare. Jumătate dintre ei erau beți turtă, toropiți de acea beție sumbră provocată de băuturile pe care și le turnau fără încetare pe gât, fără să le mai simtă arsura. Unii mai aveau puterea de a se ridica, o luau din loc clătinându-se pe șapte cărări, și se prăbușeau apoi cu nasul în podea. Ajutat de chelner, un indigen voinic ca un taur, Adam Fry îi ridica, îi căra cum putea și îi azvârlea într-un colț, „în tambuchi“, pentru a folosi o expresie din argoul marinăresc. Ușa dinspre stradă scârțâia din balamale cu un mieunat ca de pisică. Unii reușeau să iasă, izbindu-se de ziduri, lovindu-se de stâlpi, după care cădeau lați în mijlocul străzii. Mereu intrau alți mușterii care veneau să

se așeze pe locurile rămase libere. Nou-veniții erau întâmpinați cu saluturi grosolane și străngeri de mână atât de călduroase, încât ai fi zis că o să li se smulgă brațele din umeri. Camarazii se revedeau după o lungă călătorie în zona zăcămintelor din Otago. Desigur, uneori se făceau auzite vorbe deochete, glume deșuchete, sudălmi, insulte care treceau de la o masă la alta. Într-o asemenea atmosferă, seara se putea încheia oricând cu vreo încăierare între doi, care ar fi degenerat apoi într-o bătălie generală. De altfel, asemenea evenimente nu constituiau ceva nou pentru patron și obișnuiții tavernei *Three Magpies*.

Flig Balt și Vin Mod nu încetau să observe curioși toată această adunare pestriță, pândind momentul de a intra și ei în vorbă, atunci când avea să se ivească prilejul.

– De fapt, care e treaba? zise Vin Mod cu voce scăzută, așezându-se în așa fel încât să fie cât mai aproape de șeful de echipaj. Trebuie să înlocuim patru membri ai echipajului care ne-au lăsat baltă. Ei bine, nu avem de ce să plângem după ei, oricum, nu ne-ar fi urmat! Îți spun eu, doar aici vom găsi oamenii de care avem nevoie. Să mor spânzurat dacă vreunul dintre șmecherii de aici ar da cu piciorul unei ocazii ca asta! Să te îmbarci pe un vapor pe cinste și să străbați Pacificul, în loc să te întorci la Hobart Town... căci rămâne așa cum am vorbit, nu-i așa?

– Așa rămâne, confirmă Flig Balt.

– Atunci, să numărăm, continuă Vin Mod. Patru dintre acești băieți de ispravă, bucătarul Koa, tu și cu mine, împotriva căpitanului, a celorlalți trei marinari și a musului¹, e mai mult decât ne trebuie pentru a reuși! Într-o bună dimineată intri în cabina domnului Gibson... cabina e goală! Căpitanul a dispărut! Aduni echipajul, lipsesc trei oameni! Câteva valuri i-au măturat de pe punte în timpul cartului de noapte. Se întâmplă chiar și pe vreme liniștită. După care nimeni nu mai știe nimic de *James Cook*. A pierit ca prin farmec, în mijlocul Pacificului, cu încărcătură cu tot. Nimeni nu va mai pomeni de el... și, sub un alt nume, ...un nume drăguț... *Pretty Girl*², să zicem, va merge din insulă în insulă, ca orice vas comercial cinstit. La comandă, căpitanul Flig Balt, șeful de echipaj, Vin Mod. Își

¹ Elev marinar, ajutor al timonierului la bordul unei ambarcațiuni cu vele.

² Frumușica.

completează echipajul cu doi-trei băieți de viață, solizi, cum poți găsi ușor în porturile de escală din est sau din vest. Și fiecare face bani frumoși, în locul câștigului de nimic pe care, îndeobște, îl bei înainte de a apuca să-l încasezi!

Zgomotul împiedica, uneori, cuvintele lui Vin Mod să ajungă la urechile lui Flig Balt, dar asta avea prea puțină importanță. Șeful de echipaj nu avea nevoie să îl audă. Tot ceea ce îi spunea amicul lui își spunea el însuși. Odată ce hotărârea fusese luată, tot ceea ce îl interesa era când și cum va fi pusă în aplicare. Așa că singura observație a sa fu următoarea:

– Patru nou-veniți, tu și cu mine, șase contra cinci, printre care și musul... fie! Dar ai uitat că la Wellington urmează să se imbarce armatorul Hawkins și fiul căpitanului?

– Într-adevăr, dacă ajungem la Wellington, plecând din Dunedin. Dar dacă nu ajungem...

– E treabă de patruzeci și opt de ore, cu vânt prielnic, reluă meșterul Balt, și dacă nu e sigur că vom reuși să dăm lovitura în timpul traversării.

– N-are importanță! strigă Vin Mod. Nu trebuie să fii îngrijorat, chiar dacă domnul Hawkins și fiul Gibson vor fi la bord! Vor zbura peste bastin-gaj¹ înainte de a-și da seama ce se întâmplă cu ei! Important este să recrutăm niște camarazi cărora să nu le pese de viața unui om mai mult decât de o pipă uzată... niște viteji care să nu se teamă de spânzurătoare... și trebuie să-i găsim aici.

– Păi, atunci, să-i găsim, răspunse meșterul Balt.

Începură amândoi să scruteze cu mai multă atenție chipurile celor din jur, dintre care, de altfel, o mare parte îi priveau de mai multă vreme cu o anume insistență.

– Uită-te, spuse Vin Mod, la ăla de colo... vlăjganul care arată ca un boxer... cu țeasta aia uriașă. Dacă n-a acționat deja de zece ori mai mult decât era nevoie ca să merite să fie spânzurat.

– Da, răspunse meșterul Balt, mi se pare destul de simpatic.

– Și celălalt... care n-a mai rămas decât cu un singur ochi, dar ce ochi! Fii convins că nu l-a pierdut pe celălalt într-o bătălie dusă în numele dreptății.

¹ Parapet așezat de-a lungul bordului unei nave, format din niște cutii speciale în care se păstrează efectele echipajului.

– Pe legea mea, dacă primește, Vin.

– Va primi.

– Totuși, observă Flig Balt, nu putem să le spunem de la bun început.

– N-o să le spunem și, la momentul potrivit, n-o să se dea înapoi de la treabă! Dar ia uită-te la cel care intră acum! Numai după felul cum a trântit ușa în urma lui, și ai zice că simte poliția pe urmele lui!

– Să-i facem cinste! spuse meșterul Balt.

– Și pun ră mâșag capul meu pentru o sticlă de gin că n-o să ne refuze! Apoi, ursul de colo, cu pălăria impermeabilă de marinar pusă strâmb, părerea mea e că, de cele mai multe ori, a navigat pe fundul calei¹ decât pe teuga² din față și că, de cele mai multe ori, a avut picioarele legate decât mâinile libere!

Cert este că cei patru indivizi pe care pusese ochii Vin Mod arătau ca niște pungași gata de orice.

Mai rămânea să afle dacă oamenii ăștia erau dispuși să semneze un angajament, dacă nu cumva tocmai dezertaseră de pe navele lor, dacă nu se pregăteau să schimbe bluza de marinar cu vesta unui căutător de aur. Or, n-aveau cum să se lămurească în această privință decât după ce urmau să stea de vorbă pe îndelete, stropind conversația cu gin sau cu whisky, la alegere.

– Ei, prietene, nu bei un pahar cu noi? îl îmbie Vin Mod pe cel care tocmai intrase, făcându-i loc la masa lor.

– Două, dacă nu vă e cu supărare, răspunse marinarul, pocnind din limbă.

– Trei... patru... o jumătate de duzină... și chiar o duzină, dacă ți s-a uscat gâtulejul atât de tare!

Len Cannon – acesta era numele lui sau, cel puțin, numele pe care și-l dădea – se așeză fără multe mofturi, dovedind că o duzină ar fi fost tocmai măsura care i se potrivea. Apoi, înțelegând cât se poate de bine că cei doi nu se apucaseră să-i potolească setea – dacă lucrul acesta era cu puțință – doar

¹ Magazie situată între puntea cea mai de jos și carlinga unei nave, în care se depozitează încărcătura.

² Partea acoperită de la prora sau de la pupa unei nave.

pentru ochii lui frumoși și înfățișarea lui chipeșă, întrebă cu un glas dogit de băutură:

– Care-i treaba?

Vin Mod îi explică: bricul *James Cook* gata să ridice ancora... bani frumoși... o călătorie de doar câteva luni... doar un simplu cabotaj¹ dintr-o insulă în alta... mâncare bună... băutură din belșug și nu poșircă... un căpitan care, în ceea ce privește echipajul, lăsa lucrurile pe seama șefului acestuia, Flig Balt, aici de față, iar acesta avea grijă să le meargă bine oamenilor lui... port de ataș Hobart Town, în sfârșit, tot ceea ce poate ispiti un marinăr căruia-i place să petreacă în timpul escalelor... și fără hârtii de arătat comisariatului din port. Vor ridica ancora chiar a doua zi, în zori, dacă echipajul va fi complet, și, dacă, cine știe, mai are și câțiva prieteni aflați la ananghie care vor să se îmbarce, e de ajuns să-i arate, dacă se află la această oră în taverna *Three Magpies*.

Len Cannon îi privi pe Flig Balt și pe tovarășul său încruntând din sprâncene. Ce însemna, de fapt, această ofertă? Ce se ascundea în spatele ei? În sfârșit, oricât de avantajoasă ar fi părut, Len Cannon le-o retează scurt:

– Nu!

– Faci o mare greșeală! îl atenționează Vin Mod.

– Se poate, dar asta e!

– Și am putea să știm și noi de ce?

– Mă însor!

– Ei! Nu mai spune!

– Da, cu Kate Verdax, o văduvă.

– Ah! Prietene, ripostă Vin Mod bătându-l pe umăr, dacă va fi vreodată să te însori, apoi nu cu Kate Verdax o vei face, ci cu Kate Gibbet, văduva care-ți pune ștreangul de gât!

Len Cannon izbucni în râs și-și goli paharul dintr-o înghițitură. Totuși, în ciuda insistențelor meșterului Balt, își menținu refuzul, se ridică și se alătură unui grup zgomotos unde avea loc un schimb de cuvinte de o violență ieșită din comun.

¹ Navigație costieră.

– Altul la rând, spuse Vin Mod, pe care un prim eșec nu era de natură să îl descurajeze.

De data asta, îl lăsă pe meșterul Balt și se duse să se așeze lângă un marinar aflat într-un ungher al încăperii. Nici acesta nu arăta mai bine decât Cannon, dar părea mult mai puțin comunicativ, preferând, fără îndoială, să stea de vorbă doar cu sticla lui – o conversație interminabilă care părea să îi fie de ajuns.

Vin Mod intră numai decît în subiect.

– Aș putea să știu și eu cum te numești?

– Cum mă numesc? spuse marinarul, după o scurtă ezitare.

– Da.

– Dar tu cum te numești?

– Vin Mod.

– Și ești?

– Marinar pe bricul *James Cook* în escală la Dunedin.

– Și de ce ar dori Vin Mod să afle cum mă numesc?

– Pentru cazul în care l-ar înregistra în catastiful echipajului nostru.

– Kyle este numele meu, răspunse marinarul, dar îl păstrez pentru o ocazie mai bună.

– Dacă se va ivi, prietene...

– Totdeauna se ivește una!

Și Kyle îi întoarse spatele lui Vin Mod, pe care acest al doilea refuz îl făcu să fie mai puțin încrezător. Crășma asta a jupânului Adam Fry era ca o bursă, iar cererea era mult mai mare decît oferta – ceea ce îi lăsa prea puține șanse de a ajunge la un rezultat pozitiv.

Într-adevăr, și încercarea de a recruta doi clienți angajați într-o aprigă dispută în ceea ce privește achitarea ultimei ocale de gin consumate, cu ultimul lor bănuț, dădu la rîndul ei greș. Sexton, un irlandez, și Bryce, un american, mai degrabă se duceau pe jos pînă în Irlanda, respectiv în America, decît să se îmbarce, chiar dacă ar fi fost vorba de iahtul Majestății Sale sau de cel mai grozav crucișător din Statele Unite.

Alte cîteva tentative de angajare nu reușiseră nici ele, chiar dacă beneficiară de largul concurs al lui Adam Fry, așa că Vin Mod se întoarse destul de pleoștit la masa lui Flig Balt.